Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie

[COM(2018) 259 final – 2018/0123 (COD)]

(2018/C 367/08)

Zpravodaj: **Antonello PEZZIN**

Konzultace	Evropský parlament, 28. 5. 2018
	Rada, 29. 5. 2018
Právní základ	*Článek 114* Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato na plenárním zasedání	12. 7. 2018
Plenární zasedání č.	536
Výsledek hlasování	147/0/2
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. **Závěry a doporučení**

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vždy tvrdil, že účinná celní unie představuje *conditio sine qua non* (nutnou podmínku) procesu evropské integrace pro zajištění efektivního volného, bezpečného a transparentního pohybu zboží s maximální ochranou spotřebitelů a životního prostředí, s největší zaměstnaností a s účinným bojem proti podvodům a padělkům.

1.2. EHSV zdůrazňuje, že je důležité zajistit jasný, transparentní a jednoznačný právní rámec pro všechny veřejné a soukromé subjekty a aktéry, kteří působí na celním území Unie, a využít určité definice, postupy a termíny, které se použijí na zboží, které vstupuje na celní území EU nebo z něj vystupuje, což umožní samotné celní unii účinné a soudržné fungování a uplatňování společné obchodní politiky.

1.3. EHSV tedy podporuje navrhovaný právní rámec, což znamená:

— změny technických předpisů a pravidel celního kodexu Unie (dále jen „CKU“),

— nápravu technických chyb a opomenutí tak, aby došlo ke sladění kodexu s mezinárodní dohodou mezi EU a Kanadou (Komplexní hospodářská a obchodní dohoda, dále jen „CETA“),

— začlenění enkláv obce Campione a teritoriálních vod Luganského jezera do celního území Unie, jak to požaduje zúčastněný členský stát.

1.4. Výbor se domnívá, že pro Unii i pro země, s nimiž uzavřela dohody o volném obchodu, je důležité podporovat tento společný závazek, jehož cílem je napomáhat volnému a spravedlivému obchodu v dynamické a prozíravé společnosti s cílem podněcovat ekonomickou aktivitu a podporovat sdílené hodnoty a myšlenky, které se konkrétně projevily v Jednotném evropském aktu z roku 1986, v celním kodexu z roku 1992, který byl zdokonalen v rámci celního kodexu Unie z roku 2013, a které jsou začleněny jako návrh do dlouhodobého rozpočtu na období 2021–2027, kde mají podporovat účinnější daňovou a celní spolupráci Unie.

1.5. Co se týče začlenění „územních enkláv“, Výbor doporučuje věnovat zvláštní pozornost tomu, aby byly zároveň provedeny nezbytné změny směrnice 2008/118/ES (směrnice o spotřební dani) a směrnice 2006/112/ES (směrnice o DPH).

1.6. EHSV žádá, aby mu Komise v roce 2021 předala stanovenou zprávu o hodnocení právního rámce CKU v polovině období, aby mohl zhodnotit, zda odpovídá změnám provedeným na základě tohoto nařízení a zda jsou účinné společné digitální systémy, které by měly být k tomuto datu aktivovány.

2. **Úvod**

2.1. Celní unie je ve výhradní pravomoci Evropské unie ve smyslu článku 3 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) a celní kodex Unie (CKU) umožnil:

— harmonizaci předchozích rozdílných předpisů,

— uplatňování rovného zacházení,

— legitimní ukládání sankcí.

2.2. Od 1. května 2016 vstoupily v platnost nové celní předpisy, jejichž cílem je zjednodušit život podniků působících v Evropě a zajistit lepší ochranu spotřebitele. S novým celním kodexem Unie došlo k zásadní obnově právních celních předpisů v EU, které vstoupily v platnost v roce 1992.

2.3. Jednotným evropským aktem z roku 1986, který vstoupil v platnost v červenci 1987, byla započata cesta, která ve třech etapách – v roce 1990 ohledně kapitálu, v roce 1993 ohledně zboží a v roce 1999 ohledně jednotné měny – vedla k tomu, co je zakotveno v článku 28 Smlouvy o fungování Evropské unie, tedy: „zákaz vývozních a dovozních cel a všech poplatků s rovnocenným účinkem mezi členskými státy".

2.4. Po kodexu z roku 1992 a nařízení z roku 2008 přišel nynější CKU z roku 2013, do něhož jsou začleněna různá nařízení v přenesené pravomoci a prováděcí nařízení a který je milníkem pro evropskou celní unii – CKU je rámec, který umožňuje, aby do EU každoročně vstoupilo a z EU vystoupilo zboží za více než 3 000 miliard eur.

2.5. V návaznosti na vstup v platnost nových zásadních ustanovení nařízení (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie, byly díky postupu konzultací s členskými státy a s podniky odhaleny technické chyby a anomálie, které musí být opraveny, aby byla zabezpečena právní jistota a soudržnost.

2.6. Celní území EU se ve skutečnosti přesně neshoduje s úhrnem území, která jsou součástí geofyzikálního území EU. Některé oblasti, které jsou součástí území některých států, ve skutečnosti nejsou součástí celního území Společenství, zatímco jiné oblasti, která nejsou součástí geofyzikálního území EU, ve všech ohledech za součást celního území považovány jsou.

2.7. Zatímco rakouská území Jungholz a Mittelberg, Monacké knížectví, Republika San Marino, francouzské zámořské departementy (DOM – Martinik, Guadeloupe, Francouzská Guyana a Réunion), ostrov Man a Kanárské ostrovy součástí celního území EU jsou, některá území, která jsou součástí geofyzikálního území EU, jeho součástí nejsou, například Faerské ostrovy, ostrov Helgoland a území Busingen, Ceuta a Melilla, francouzská zámořská území (TOM – Francouzská Polynésie, Wallis a Futuna, Nová Kaledonie, francouzská jižní a antarktická území a územní společenství Mayotte, Saint-Pierre a Miquelon), Livigno. Doposud byla z tohoto území vyloučena i obec Campione d'Italia a italské vnitrozemské vody Luganského jezera mezi obcemi Ponte Tresa a Porto Ceresio, o jejichž začlenění Itálie požádala.

2.8. Jednání o Komplexní hospodářské a obchodní dohodě mezi EU a Kanadou (CETA) byla uzavřena v září 2014 rozhodnutím Rady (EU) 2017/37 ze dne 28. října 2016. Dohodou, která vstoupila v platnost dne 21. září 2017, bylo zrušeno 99 % cel a mnoho dalších překážek, kterými byly obchodní subjekty do té doby zatěžovány.

2.9. Součástí dohody CETA, k níž se EHSV opakovaně vyjadřoval ([1]), je celá řada aspektů z jednoznačně celní oblasti s ohledem na skutečnost, že jak uvádí její článek 1.4, zavádí mezi Kanadou a Evropskou unií zónu volného obchodu v souladu s článkem XXIV dohody GATT (1994) ([2]) a s článkem V dohody GATS ([3]). Dohoda se v žádném případě nedotýká dalších práv a povinností, které již existují mezi smluvními stranami podle Dohody o WTO, ani dalších dohod, jejichž smluvními stranami tyto státy jsou ([4]).

([1]) Úř. věst. C 48, 15.2.2011, s. 87; Úř. věst. C 332, 8.10.2015, s. 45; Úř. věst. C 227, 28.6.2018, s. 27.
([2]) *General Agreement on Tariffs and Trade (Všeobecná dohoda o clech a obchodu).*
([3]) *General Agreement on Trade in Services (Všeobecná dohoda o obchodu službami).*
([4]) Viz čl. 1.5 CETA.

2.10. Zóna volného obchodu zahrnuje, není-li stanoveno jinak ([5]):

— pro Kanadu: její pevninskou část, její vzdušný prostor, její vnitřní a teritoriální námořní vody, stejně jako výlučnou ekonomickou zónu, jak je stanovena vnitrostátními kanadskými právními předpisy, v souladu s částí V Úmluvy Organizace spojených národů o mořském právu, která byla uzavřena v Montego Bay dne 10. prosince 1982 („úmluva z Montego Bay“, angl. zkr. UNCLOS ([6])); její kontinentální šelf, jak je definován vnitrostátními kanadskými právními předpisy, v souladu s částí VI úmluvy z Montego Bay,

— pro Evropskou unii: území, na němž platí SEU a SFEU, a to za podmínek stanovených v těchto smlouvách, a pokud jde o předpisy týkající se celního nakládání se zbožím, také zóny celní oblasti Evropské unie, které do nich nejsou zahrnuty.

2.10.1. EU a Kanada podepsaly společně s dohodou CETA i společný nástroj k výkladu ([7]), který bude právně závazný a který jasně a jednoznačně popisuje obsah dohodnutý mezi Kanadou a Evropskou unií v sérii článků dohody CETA, jako například v článcích, které se týkají nového soudního systému na ochranu investic, práva vydávat právní předpisy, veřejné služby a ochrany životního prostředí a práce.

2.10.2. Proces pravidelných konzultací s členskými státy a podniky umožnil odhalit některé technické chyby a anomálie, které je třeba napravit, aby byla zajištěna právní jistota a soudržnost. V této souvislosti jsou vnímány i návrhy Komise, včetně sladění CKU s mezinárodními dohodami, které nejsou platné v okamžiku přijetí kodexu, a žádosti Itálie o začlenění části území.

3. **Návrhy Komise**

3.1. Komise navrhuje provést změny v celním kodexu EU s cílem:

— napravit technické chyby a opomenutí, včetně harmonizace CKU s ustanoveními mezinárodních dohod, které ještě v době přijetí kodexu nejsou v platnosti, jako je Komplexní hospodářská a obchodní dohoda (CETA) mezi Unií a Kanadou,

— změnit definici celního území Unie a začlenit do něj italskou obec Campione d'Italia a italské vnitrozemské vody Luganského jezera,

— stanovit specifikace a dodatky pro rozhodnutí a pro procesní lhůty v souvislosti se evropským systémem závazných informací o sazebním zařazení zboží (ZISZ), pro vstupní souhrnná celní prohlášení, pro celní prohlášení pro dočasné uskladnění, pro souhrnné prohlášení nebo pro oznámení o zpětném vývozu, pro výjimky z dovozních daní v režimu pasivního zušlechťovacího styku.

4. **Obecné připomínky**

4.1. EHSV sdílí v plném rozsahu cíl Komise, jímž je provést v celním kodexu Unie (CKU) technické změny s cílem zajistit, aby kodex splňoval požadavky směřující ke zlepšení konkurenceschopnosti evropských podniků, ale i k lepší ochraně finančních a ekonomických zájmů Unie, k větší zaměstnanosti a k bezpečnosti spotřebitelů EU.

4.2. EHSV zdůrazňuje význam, který je připisován obchodu a udržitelnému rozvoji prostřednictvím dohody CETA, a příslušné závazky smluvních stran v oblasti společného nástroje k výkladu s cílem posílit jeho ustanovení, stejně jako pozitivní nastavení nového modelu, který byl přijat, pro řešení investičních sporů.

4.3. Za pozitivní tedy Výbor považuje úmysl sladit právní předpisy EU s dohodami podepsanými s Kanadou v oblasti:

— závazných informací o sazebním zařazení zboží,

— dočasného uskladnění,

— vstupního souhrnného celního prohlášení a pokynů určených k začlenění v případě, že nejsou předloženy předvstupní informace ohledně zboží, které není zbožím Unie,

---

([5]) Viz čl. 1.3 CETA.

([6]) *United Nations Convention on the Law of the Sea (Úmluva Organizace spojených národů o mořském právu).*

([7]) Byl schválen Radou v okamžiku podpisu dne 28. října 2016 a přináší závazný výklad dohody CETA podle článku 31 Vídeňské úmluvy o smluvním právu. http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13541-2016-INIT/cs/pdf.

— zrušení platnosti celního prohlášení pro dočasné uskladnění,

— úplného osvobození od dovozní daně v některých případech,

— přesných podmínek zrušení platnosti výstupního souhrnného celního prohlášení či oznámení o zpětném vývozu v případech celního prohlášení pro dočasné uskladnění.

4.4. Výbor podporuje přijetí požadavku italské vlády na začlenění italské obce Campione d'Italia a italských vnitrozemských vod Luganského jezera do celního území Unie od 1. ledna 2019.

4.5. Výbor doporučuje, aby souběžně s tímto procesem začleňování byly provedeny i nezbytné změny směrnice 2008/118/ES (směrnice o spotřební dani) a směrnice 2006/112/ES (směrnice o DPH), které by byly platné rovněž ode dne 1. ledna 2019.

4.6. Výbor požaduje, aby Komise výboru EHSV předložila v roce 2021 stanovenou zprávu o hodnocení účinnosti, soudržnosti a správnosti nového právního rámce CKU ve znění úprav zavedených stávajícími návrhy právních předpisů.

V Bruselu dne 12. července 2018.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Luca JAHIER